

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 iulie 2026**

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. RROMANI MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, MATEMATICĂ,
ELEM. DE PED. ȘC., METODICA PREDĂRII LB. ȘI LIT. RROMANI MATERNE / COM. ÎN LB.
RROMANI MATERNĂ / LB. ȘI LIT. ROMÂNE / COM. ÎN LB. ROMÂNĂ/
MAT. / MAT. ȘI EXPL. MED. ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR**

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Limba și literatura maternă (15 puncte)

Drabaren o tøksto thaj xramosaren nùmaj rromanesøe so mangel pes and-e pučhimata dine maj tele!

I barvali tàmna

Sar zav p-o drom karing i škòla,
Jekh tikni čhaj pučhel ma`:
- Kaj si i tàmna, kana voj avel?
Mirro amboldipen voj sig azúkărel.

Dikh, and-e rukha si pake akhora,
Lole, kale thaj parne drakha,
Gugle ambrola thaj gâlbena phabaja,
Kadala si e tamnaqe frùktură!

P-o kîmpo e manuša kiden duduma,
O kukurûzo thaj e phuvăle,
Lolă, šax, šuki fâsuj thaj brăzbe,
Kadala si e angleivendesqe legûme!

Va, dikhav thaj xatărav akana,
Ke i tàmna amenøe areslă.
Andăs amenqe barvalipen,
Thaj e školaqo putaripen.
(palal o Jonël Kordovàn)

1. Arakhen e antonîmură vaš e alava: *gugle, putaripen!* **2 pùntkură**
2. Xramosaren o definîto thaj o bidefinîto artîkulo vaš e avutne substantîvură ka-o jekhipen thaj ka-o butipen: *drom, phabaj, drakh.* **3 pùntkură**
3. Nakhaven i kernavni/ o vërbo „dikhel” ka-o avutno vaxt e indikativone modosqo. **6 pùntkură**
4. Ambolden and-i rumunikani čhib i anglutni/ jekhto stròfa andar i poezia dini maj opre! **4 pùntkură**

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (15 puncte)

Citiți cu atenție următorul text:

În noiembrie 1876, la 7 ani, fetița, ce-i drept, precocă, Iulia Hasdeu notează în jurnal: „Mama nu știe nimic de locul nostru de joacă. [...] Nici nu vine dânsa până în grădină... Ne lasă plăcintele pe masa din curte și doar ne cheamă să ne înfruptăm. A început să fie frig. [...] Până la primăvară vom închide și noi teatrul din fundul grădinii. Nici nu mai avem cum juca ca «în vremurile bune» ale verii dramele mele cam lunguțe pentru răbdarea celor mari: baba Anica mi-a cerut cuvertura pe care o făcusem cortină, deși știa bine dumneaei că fără cortină nu se pot schimba decorurile între acte. Tușișurile desfrunzite nu mai sunt bune de culise. [...] Nici Hermina nu mai are unde se piti ca să facă pe sufleurul, or noi nu putem juca fără sufleur, suntem o trupă

serioasă. Pentru încheierea stagiunii de vară o să jucăm «Dama de la circ». Florica e grozavă în rolul lui Leon. Matilda însă nu vrea, și pace, să facă pe directorul cirului: cică nu vrea să fie antipatică, îi e nesuferit personajul...”
(Ioana Pârvulescu, *În intimitatea secolului 19*)

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Scrieți două cuvinte care aparțin familiei lexicale a verbului *a începe*. **2 puncte**
2. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în enunțul *Până la primăvară vom închide și noi teatrul [...]*. **2 puncte**
3. Alcătuiți un enunț în care substantivul *jurnal* să aibă funcția sintactică de nume predicativ. **2 puncte**
4. Transcrieți o propoziție secundară din secvența următoare: [...] *baba Anica mi-a cerut cuvertura pe care o făceam cortină, deși știa dumneaei că fără cortină nu se pot schimba decorurile între acte*. **1 punct**
5. Elaborați un text de minimum 50 de cuvinte, în care să prezentați mesajul unei *fabule*, incluse în programa de concurs. **8 puncte**

În elaborarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- definirea conceptului de *fabulă*;
- precizarea a două trăsături specifice *fabulei*, care fac posibilă încadrarea textului selectat în specia literară menționată;
- prezentarea uneia dintre trăsăturile precizate, valorificând opera literară aleasă;
- susținerea unei opinii referitoare la mesajul textului literar selectat.

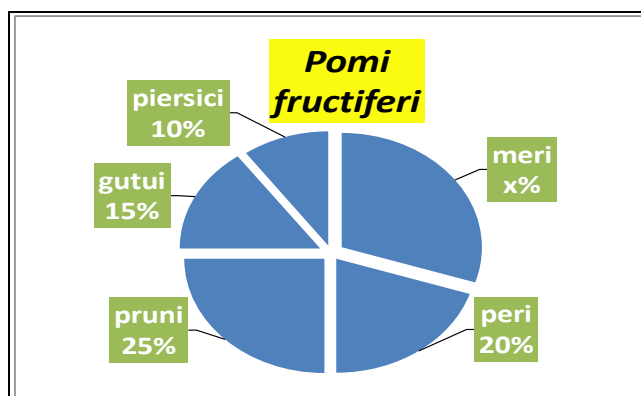
Notă! Pentru **conținutul** textului veți primi **6 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **2 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare, abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație, așezare în pagină, lizibilitate, încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Matematică (15 puncte)

1. Pentru cumpărarea de pomi fructiferi, trei fermieri au avut alocată, în total, suma de 1974 de lei. După achiziționarea pomilor, fiecăruia dintre cei trei i-a rămas suma de 240 de lei. Suma de bani cheltuită de primul fermier a fost jumătate din cea cheltuită de al doilea fermier și cu 6 lei mai mică decât suma cheltuită de al treilea fermier. Folosind metoda figurativă/grafică, determinați ce sumă de bani a avut, inițial, fiecare dintre cei trei fermieri. **7 puncte**
2. În diagrama următoare este reprezentată repartitia pe categorii a celor 600 de pomi fructiferi dintr-o livadă.

- a) Exprimați, sub formă de fracție ordinară, procentul merilor din livadă. **1 punct**
 - b) Determinați numărul gutuilor din livadă. **1 punct**
3. Un pervaz are forma unui trapez isoscel $ABCD$ cu măsura unghiului B egală cu 45° . Baza mică și înălțimea trapezului au lungimile egale cu câte 40 cm fiecare.
 - a) Determinați măsura unghiului D . **1 punct**
 - b) Calculați aria suprafeței pervazului. **2 puncte**

4. O statuie este amplasată pe un soclu din beton, de forma unui paralelipiped dreptunghic. Știind că înălțimea soclului este de 2 m, diagonala bazei de $30\sqrt{13}$ cm și una dintre laturile bazei este egală cu 60 cm, calculați câți metri cubi de beton au fost necesari pentru construirea soclului. **3 puncte**

B. Elemente de pedagogie școlară (15 puncte)

Redactați un text de 1-2 pagini cu privire la *învățarea școlară în învățământul primar*.

În redactarea textului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea semnificației conceptelor de *învățare în sens larg* și de *învățare școlară*;
- enumerarea a cinci forme /tipuri /niveluri de învățare;
- prezentarea unei condiții externe a învățării școlare eficiente, cu referire la aspecte din învățământul primar;
- utilizarea adecvată a limbajului de specialitate;
- organizarea redactării textului – introducere, cuprins, concluzie;
- încadrarea textului în limita de spațiu precizată.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii materne/comunicării în limba maternă în învățământul primar (10 puncte)

Keren jekh **butăqi fiša** savi šaj te utilizisaren/ labăren la ka-e klasaŋ kotor *O substantivo/ I navni, and-e rromane čhibăqi őră, k-i trinto klăsa!* And-i kadaŋa butăqi fiša trebal te avel tumen 5 mangimata/ klasaŋe bută.

10 pùntură

E pùntură avena dine kadjal:

- Kana respektisaren le mangimatenŋo gin: 5 klasaŋe bută; **1x5=5 pùntură**
- Kana le mangimaten si len jekh zantrikano/ štincifiko koncînŋto/ ander; **2 pùntură**
- Kana tumaro xramosaripen si lačo: na si kerde gramatikălo, leksikălo vi puntuaciaŋe doša. **2 pùntură**
- Kana avela tumen jekh šukar vi ordonisardo xramosaripen **1 pùnto**

B. Metodica predării limbii și literaturii române/comunicării în limba română în învățământul primar (10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba rromani - clasa a IV-a* (OMEN nr. 5003/2014):

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
2.1. Descrierea unui personaj dintr-o carte/dintr-un film/ a unui personaj imaginar urmărind un set de repere	- discutarea aspectelor relevante descoperite în text/carte referitoare la personaj - realizarea unui portret al personajului folosind mai multe coduri (desen/colaj, ritm/melodie, pantomimă etc.); verbalizarea și comentarea acestei descrieri de către cel care a realizat-o sau de un coleg - participarea la joc de rol pentru a intra în pielea personajului

Conținuturi:

Funcții ale limbii (acte de vorbire)

- descrierea (de personaje de film, carte, imagine)
- inițierea și menținerea unui schimb verbal

Textul

- text descriptiv de tip portret

Detaliați o secvență din proiectarea unui demers didactic pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice 2.1., prin intermediul unei *metode de învățare prin cooperare*, având ca repere:

- a) explicarea metodei didactice alese; **5 puncte**
b) exemplificarea modului de formare/dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda aleasă, printr-o activitate de învățare menționată ca exemplu în extrasul de mai sus, din programa școlară, oferind detalii cu privire la resursele de timp, resursele de loc, la mijloacele didactice, la formele de organizare a colectivului de elevi. **5 puncte**

C. Metodica predării matematicii/matematicii și explorării mediului în învățământul primar (10 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina Matematică - clasa a IV-a* (OMEN nr. 5003/2014):

<i>Competențe specifice</i>	<i>Exemple de activități de învățare</i>
3.1. Localizarea unor obiecte în spațiu și a unor simboluri în diverse reprezentări	- descrierea poziției obiectelor în spațiu, în raport cu alte obiecte (paralel, perpendicular) - identificarea obiectelor folosind simbolurile dintr-o reprezentare - stabilirea coordonatelor unui obiect (dintr-o reprezentare de tip rețea) - jocuri de construcții a unor ansambluri de obiecte cu forme geometrice, cu respectarea unor cerințe (de exemplu: deasupra cubului să fie un cilindru, iar în stânga cubului, să fie un con) - reprezentarea, sub forma unor desene sau planuri, a unor trasee reale sau imaginare; joc de rol

Conținuturi:

Elemente intuitive de geometrie. Localizarea unor obiecte

- terminologie specifică: paralel, perpendicular
- coordonate într-o reprezentare grafică sub formă de rețea

- a) Numiți două *forme de demonstrație* în funcție de mijloacele pe care se bazează, care pot fi utilizate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date. **4 puncte**
b) Exemplificați utilizarea *metodei demonstrației* într-o secvență didactică pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice date. **6 puncte**